

Решења задатака из јануарског рока из Линеарне алгебре и аналитичке геометрије

1. Дефинисати средње појмове (1.1-1.5)

1.1. скаларни производ и ортогоналности вектора

Скаларни производ је функција $\langle \cdot, \cdot \rangle: V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ таква да је (V је векторски простор)

$$1) (\forall u, v, w \in V) \langle u+v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle$$

$$(\forall u, v \in V) (\forall \lambda \in \mathbb{R}) \langle \lambda u, v \rangle = \lambda \langle u, v \rangle$$

$$2) (\forall u, v \in V) \langle v, u \rangle = \langle u, v \rangle$$

$$3) (\forall u \in V) \langle u, u \rangle \geq 0 \text{ и } \langle u, u \rangle = 0 \text{ ако је } u = 0.$$

Вектори u, v су ортогонални ако је $\langle u, v \rangle = 0$.

1.2. сличноста матрица и матрица дијагоналног типа

Матрице A и B су сличне ако постоји инвертибилна матрица P таква да је $B = P^{-1}AP$

Матрица A је дијагоналног типа ако је A слична некој дијагоналној матрици D .

1.3. линеарна независност вектора и база векторског простора V

Вектори $v_1, v_2, \dots, v_n \in V$ су линеарно независни ако је једина могућност да једнакости

$$\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_n v_n = 0$$

буде таква да бројеви $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n$ буду сви једнаки нули.

Вектори $v_1, v_2, \dots, v_n \in V$ чине базу векторског простора V ако су линеарно независни и

$$\forall v \in V \text{ постоје бројеви } \lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n \in \mathbb{R} \text{ такви да је } v = \lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_n v_n.$$

1.4. линеарни омотач кула вектора $S = \{v_1, v_2, \dots, v_n\} \subset V$.

Линеарни омотач кула $S = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ је $L(S) = \Omega(S) = \{\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_n v_n \mid \lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n \in \mathbb{R}\}$.

1.5. језгро линеарног пресликавања $L: V \rightarrow W$

Језгро линеарног пресликавања $L: V \rightarrow W$ је кула $\text{Ker } L = \{v \in V \mid L(v) = 0\}$.

1.6. Нека је V векторски простор и $U, W \leq V$ потпростори векторског простора V . Докажи

да је сума потпростора $U+W$ директна (оба елемента $v \in U+W$ се може на јединствен начин представити као $v = u+w$, за неке $u \in U$ и $w \in W$) ако и само ако је $U \cap W = \{0\}$.

$\Rightarrow$: Нека је сума $U+W$ директна и $v \in U \cap W$ произвољан. Пошто $v \in U \cap W$, онда $v \in U$, а пошто је $v \in U \cap W$, онда је и $v = 0 + v$, за $0 \in U$ и $v \in W$. Међутим, пошто је $v \in W$, онда је $v = v + 0$, за $v \in U$ и $0 \in W$. Обим је за елемент $v \in U \cap W$ арнађена

два начина да се представи као $v = u+w$, за неке $u \in U, w \in W$ (први начин је $v = u_1 + w_1$, $u_1 = v \in U, w_1 = 0 \in W$, а други начин је $v = u_2 + w_2, u_2 = 0 \in U, w_2 = v \in W$). Сума је директна, тј.

постоји само један начин да се елемент представи, тј. $u_1 = u_2$ и $w_1 = w_2$, тј. $v = 0$ и $0 = v$.

Дакле, $v = 0$, па је $U \cap W = \{0\}$.

$\Leftarrow$: Нека је $U \cap W = \{0\}$ и $v \in U+W$ произвољан. Нека је $v = u_1 + w_1 = u_2 + w_2$, тј. нека постоји два начина да се v представи. Нека је $u = u_1 - u_2$. Онда је $u \in U$, али је $u_1 - u_2 = w_2 - w_1 \in W$, па је $u \in W$. Суди да $u \in U \cap W = \{0\}$, тј. да је $u = 0$. Према томе, $u_1 - u_2 = w_2 - w_1 = 0$, па је $u_1 = u_2$ и $w_1 = w_2$, што значи да је представљање јединствено, па је сума $U+W$ директна.

2. Нека је U потпростор векторског простора $\mathbb{R}^5$ генерисан векторима $u_1=(1,3,-1,0,2)$, $u_2=(-1,-2,4,1,0)$ и $u_3=(2,5,-5,-1,2)$ и нека је W потпростор векторског простора $\mathbb{R}^5$ генерисан векторима $v_1=(1,1,-1,2,-3)$, $v_2=(2,3,1,5,-4)$ и $v_3=(-1,0,4,-1,5)$. Уредити бар једну базу и димензију векторских простора $U, W, U+W, U \cap W$. Да ли је сума $U+W$ директна?

$$u_1 \begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 & 0 & 2 \\ u_2 & -1 & -2 & 4 & 1 & 0 \\ u_3 & 2 & 5 & -5 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$u_1 \begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 & 0 & 2 \\ u_2+u_1 & 0 & 1 & 3 & 1 & 2 \\ u_3-2u_1 & 0 & -1 & -3 & -1 & -2 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$u_1 \begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 & 0 & 2 \\ u_2+u_1 & 0 & 1 & 3 & 1 & 2 \\ u_3-2u_1+u_2+u_1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$u_3 - 2u_1 + u_2 + u_1 = 0$$

$$-u_1 + u_2 + u_3 = 0$$

Дакле, u_3 се може изразити преко u_1, u_2 , па се може избацити из генератрисе. Такође, како су u_1, u_2 линеарно независни, следи да је $\{u_1, u_2\}$ база векторског простора U .

$$v_1 \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ v_2 & 2 & 3 & 1 & 5 & -4 \\ v_3 & -1 & 0 & 4 & -1 & 5 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) \cdot (-1) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$v_1 \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ v_2-2v_1 & 0 & 1 & 3 & 1 & 2 \\ v_3+v_1 & 0 & 1 & 3 & 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-1) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$v_1 \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ v_2-2v_1 & 0 & 1 & 3 & 1 & 2 \\ v_3+v_1-v_2+2v_1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$v_3 + v_1 - v_2 + 2v_1 = 0$$

$$3v_1 - v_2 + v_3 = 0$$

Дакле, v_3 се може изразити преко v_1, v_2 , па се може избацити из генератрисе. Такође, како су v_1, v_2 линеарно независни, следи да је $\{v_1, v_2\}$ база векторског простора W .

Како је $\{u_1, u_2\}$ база U и $\{v_1, v_2\}$ база W , следи да је $\{u_1, u_2, v_1, v_2\}$ генератриса векторског простора $U+W$.

$$u_1 \begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 & 0 & 2 \\ u_2 & -1 & -2 & 4 & 1 & 0 \\ v_1 & 1 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ v_2 & 2 & 3 & 1 & 5 & -4 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) \cdot (-3) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$u_1 \begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 & 0 & 2 \\ u_2+u_1 & 0 & 1 & 3 & 1 & 2 \\ v_1-u_1 & 0 & -2 & 0 & 2 & -5 \\ v_2-2u_1 & 0 & -3 & 3 & 5 & 0 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) \cdot (-3) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$u_1 \begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 & 0 & 2 \\ u_2+u_1 & 0 & 1 & 3 & 1 & 2 \\ v_1-u_1+2u_2+2u_1 & 0 & 0 & 6 & 4 & -1 \\ v_2-2u_1+3u_2+3u_1 & 0 & 0 & 12 & 8 & 6 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$u_1 \begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 & 0 & 2 \\ u_2+u_1 & 0 & 1 & 3 & 1 & 2 \\ v_1+2u_2+u_1 & 0 & 0 & 6 & 4 & -1 \\ v_2+3u_2+u_1-2(v_1+2u_2+u_1) & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$v_2 + 3u_2 + u_1 - 2v_1 - 4u_2 - 2u_1 = 0$$

$$-u_1 - u_2 - 2v_1 + v_2 = 0$$

Дакле, v_2 се може изразити преко u_1, u_2, v_1 , па се може избацити из генератрисе. Такође, како су u_1, u_2, v_1 линеарно независни, следи да је $\{u_1, u_2, v_1\}$ база за $U+W$.

Нека је $v \in U \cap W$. Тада је $v \in U$, па је $v = \lambda_1 u_1 + \lambda_2 u_2$, али је и $v \in W$, па је $v = \mu_1 v_1 + \mu_2 v_2$. Следи да је $\lambda_1 u_1 + \lambda_2 u_2 = \mu_1 v_1 + \mu_2 v_2$, тј. $\lambda_1 u_1 + \lambda_2 u_2 - \mu_1 v_1 - \mu_2 v_2 = 0$.

$$(\lambda_1, 3\lambda_1, -\lambda_1, 0, 2\lambda_1) + (-\lambda_2, -2\lambda_2, 4\lambda_2, \lambda_2, 0) - (\mu_1, \mu_1, -\mu_1, 2\mu_1, -3\mu_1) - (2\mu_2, 3\mu_2, \mu_2, 5\mu_2, -4\mu_2) = (0, 0, 0, 0, 0)$$

$$\begin{bmatrix} \lambda_1 - \lambda_2 - \mu_1 - 2\mu_2 = 0 \\ 3\lambda_1 - 2\lambda_2 - \mu_1 - 3\mu_2 = 0 \\ -\lambda_1 + 4\lambda_2 + \mu_1 - \mu_2 = 0 \\ \lambda_2 - 2\mu_1 - 5\mu_2 = 0 \\ 2\lambda_1 + 3\mu_1 + 4\mu_2 = 0 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-3) \cdot (-2) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$\begin{bmatrix} \lambda_1 - \lambda_2 - \mu_1 - 2\mu_2 = 0 \\ \lambda_2 + 2\mu_1 + 3\mu_2 = 0 \\ 3\lambda_2 - 3\mu_2 = 0 \\ \lambda_2 - 2\mu_1 - 5\mu_2 = 0 \\ 2\lambda_2 + 5\mu_1 + 8\mu_2 = 0 \end{bmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-1) \cdot (-2) \\ \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$\begin{bmatrix} \lambda_1 - \lambda_2 - \mu_1 - 2\mu_2 = 0 \\ \lambda_2 + 2\mu_1 + 3\mu_2 = 0 \\ \lambda_2 - \mu_2 = 0 \\ -4\mu_1 - 8\mu_2 = 0 \\ \mu_1 + 2\mu_2 = 0 \end{bmatrix}$$

$$\boxed{\mu_1 = -2\mu_2} \quad \boxed{\lambda_2 = \mu_2} \quad \boxed{\lambda_1 = \mu_2}$$

$$\lambda_2 + 2\mu_1 + 3\mu_2 = \mu_2 - 4\mu_2 + 3\mu_2 = 0$$

$$\lambda_1 = \lambda_2 + \mu_1 + 2\mu_2 = \mu_2 - 2\mu_2 + 2\mu_2 = \mu_2$$

$2\alpha\mu_1, 0 = \lambda_1\mu_1 + \lambda_2\mu_2 - \mu_1\nu_1 - \mu_2\nu_2 = \mu_2\mu_1 + \mu_2\mu_2 + 2\mu_2\nu_1 - \mu_2\nu_2 = \mu_2(\mu_1 + \mu_2 + 2\nu_1 - \nu_2)$, па је
 $\mu_1 + \mu_2 + 2\nu_1 - \nu_2 = 0$ (јер директно је нула за све $\mu_2 \in \mathbb{R}$, па поделом са $\mu_2 = 1$), тј.
 $\mu_1 + \mu_2 = -2\nu_1 + \nu_2$. Такође, $\nu = \lambda_1\mu_1 + \lambda_2\mu_2 = \mu_2\mu_1 + \mu_2\mu_2 = \mu_2(\mu_1 + \mu_2)$ (а и $\nu = \mu_1\nu_1 + \mu_2\nu_2 = -2\mu_2\nu_1 + \mu_2\nu_2 =$
 $= \mu_2(-2\nu_1 + \nu_2)$), па је $\mu_1 + \mu_2$ (тј. $-2\nu_1 + \nu_2$) база векторског простора $U \cap W$.

Према томе, независних вектора $\mu_1, \mu_2, \nu_1, \nu_2$ годину као го база
 $- \mu_1 - \mu_2 - 2\nu_1 + \nu_2 = 0$, тј. $\mu_1 + \mu_2 = -2\nu_1 + \nu_2$. Елементи $\mu_1 + \mu_2$ простора U јер $\mu_1, \mu_2 \in U$, а елементи
 $-2\nu_1 + \nu_2$ простора W јер $\nu_1, \nu_2 \in W$, па пошто је u први од елемената, он простора $U \cap W$.
 Уз трансформационе формуле $\dim U + \dim W = \dim(U+W) + \dim(U \cap W)$ следи да је $2+2 = 3 + \dim(U \cap W)$, тј.
 $\dim(U \cap W) = 1$. Према томе, база простора $U \cap W$ има само једну ненула елементу по простору,
 па како је $\mu_1 + \mu_2 = -2\nu_1 + \nu_2 \neq 0$, следи да је $\mu_1 + \mu_2$ (тј. $-2\nu_1 + \nu_2$) база векторског простора $U \cap W$.

3. Нека је оператор $L: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$ гачи са $L(a, b, c, d) = (a+d, b-c, a+b, d)$. Докажати да је L
 линеаран оператор и одредити његово језгро и слику. Наћи матрицу оператора L у бази
 $E = \{(1, 0, 0, 0), (0, 1, 0, 0), (0, 0, 1, 0), (0, 0, 0, 1)\}$.

$1^\circ L(0, 0, 0, 0) = (0+0, 0-0, 0+0, 0) = (0, 0, 0, 0)$
 $2^\circ L((a, b, c, d) + (x, y, z, t)) = L(a+x, b+y, c+z, d+t) = (a+x+d+t, b+y-c-z, a+x+b+y, d+t) =$
 $= (a+d, b-c, a+b, d) + (x+t, y-z, x+y, t) = L(a, b, c, d) + L(x, y, z, t)$
 $3^\circ L(\lambda(a, b, c, d)) = L(\lambda a, \lambda b, \lambda c, \lambda d) = (\lambda a + \lambda d, \lambda b - \lambda c, \lambda a + \lambda b, \lambda d) = \lambda(a+d, b-c, a+b, d) = \lambda L(a, b, c, d)$

Доказујемо да је L линеаран оператор.
 $\text{Ker } L = \{(a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 \mid L(a, b, c, d) = (0, 0, 0, 0)\}$
 $L(a, b, c, d) = (0, 0, 0, 0)$
 $(a+d, b-c, a+b, d) = (0, 0, 0, 0)$
 $a+d=0$
 $b-c=0$
 $a+b=0$
 $d=0$

$\boxed{d=0} \quad \boxed{a=-d=0} \quad \boxed{b=-a=0} \quad \boxed{c=b=0}$

$\text{Ker } L = \{(0, 0, 0, 0)\}$
 $\text{Im } L = \{L(a, b, c, d) \mid a, b, c, d \in \mathbb{R}\}$
 $L(a, b, c, d) = (a+d, b-c, a+b, d) = a \cdot (1, 0, 1, 0) + b \cdot (0, 1, 1, 0) + c \cdot (0, -1, 0, 0) + d \cdot (1, 0, 0, 1)$
 $\text{Im } L = \{a \cdot (1, 0, 1, 0) + b \cdot (0, 1, 1, 0) + c \cdot (0, -1, 0, 0) + d \cdot (1, 0, 0, 1) \mid a, b, c, d \in \mathbb{R}\}$
 $\text{Im } L = \mathcal{L}((1, 0, 1, 0), (0, 1, 1, 0), (0, -1, 0, 0), (1, 0, 0, 1))$
 $L(e_1) = L(1, 0, 0, 0) = (1+0, 0-0, 1+0, 0) = (1, 0, 1, 0) = 1 \cdot e_1 + 0 \cdot e_2 + 1 \cdot e_3 + 0 \cdot e_4$
 $L(e_2) = L(0, 1, 0, 0) = (0+0, 1-0, 0+1, 0) = (0, 1, 1, 0) = 0 \cdot e_1 + 1 \cdot e_2 + 1 \cdot e_3 + 0 \cdot e_4$
 $L(e_3) = L(0, 0, 1, 0) = (0+0, 0-1, 0+0, 0) = (0, -1, 0, 0) = 0 \cdot e_1 + (-1) \cdot e_2 + 0 \cdot e_3 + 0 \cdot e_4$
 $L(e_4) = L(0, 0, 0, 1) = (0+1, 0-0, 0+0, 1) = (1, 0, 0, 1) = 1 \cdot e_1 + 0 \cdot e_2 + 0 \cdot e_3 + 1 \cdot e_4$

$[L]_E = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

4. Kako je U skup rešenja jednačine $x+2y-z-t=0$. Pokazati da je U podprostor vektorskog prostora $\mathbb{R}^4$ u odnosu na neku jednu bazu. Gram-Schmidtovim postupkom ortogonalizacijom su date baze ortonormirane baze podprostora U , koeficijenti su odgovarajućim skalarnim proizvodom $\langle \cdot, \cdot \rangle$ u $\mathbb{R}^4$.

$$U = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid x+2y-z-t=0\}$$

$1^\circ (0,0,0,0) \in U$ jer je $0+2\cdot 0-0-0=0$

$2^\circ (x, y, z, t), (a, b, c, d) \in U$

Da li $(x, y, z, t) + (a, b, c, d) \in U$?

$(x, y, z, t) + (a, b, c, d) = (x+a, y+b, z+c, t+d)$
 $x+a+2(y+b)-(z+c)-(t+d) = \underbrace{x+2y-z-t}_0 + \underbrace{a+2b-c-d}_0 = 0+0=0$, pa sledi da $(x, y, z, t) + (a, b, c, d) \in U$

$3^\circ (x, y, z, t) \in U, \lambda \in \mathbb{R}$

Da li $\lambda(x, y, z, t) \in U$?

$\lambda(x, y, z, t) = (\lambda x, \lambda y, \lambda z, \lambda t)$

$\lambda x + 2(\lambda y) - \lambda z - \lambda t = \lambda(x+2y-z-t) = \lambda \cdot 0 = 0$, pa $\lambda(x, y, z, t) \in U$

$\lambda x + 2(\lambda y) - \lambda z - \lambda t = \lambda(x+2y-z-t) = \lambda \cdot 0 = 0$, pa $\lambda(x, y, z, t) \in U$

Dakle, U je vektorski prostor $\mathbb{R}^4$.

$x+2y-z-t=0$

$t = x+2y-z$

$U = \{(x, y, z, x+2y-z) \mid x, y, z \in \mathbb{R}\} = \{x \cdot (1, 0, 0, 1) + y \cdot (0, 1, 0, 2) + z \cdot (0, 0, 1, -1) \mid x, y, z \in \mathbb{R}\}$

$f_1 = (1, 0, 0, 1), f_2 = (0, 1, 0, 2), f_3 = (0, 0, 1, -1)$ su generativni vektorski prostor U .

$f_1 \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$

Linearno su nezavisni, pa je $\{f_1, f_2, f_3\}$ baza vektorskog prostora U .

$e_1 = f_1 = (1, 0, 0, 1)$

$e_2 = f_2 - \frac{\langle f_2, e_1 \rangle}{\langle e_1, e_1 \rangle} e_1 = (0, 1, 0, 2) - \frac{2}{2} (1, 0, 0, 1) = (0, 1, 0, 2) - (1, 0, 0, 1) = (-1, 1, 0, 1)$

$\langle f_2, e_1 \rangle = \langle (0, 1, 0, 2), (1, 0, 0, 1) \rangle = 0+0+0+2=2$

$\langle e_1, e_1 \rangle = \langle (1, 0, 0, 1), (1, 0, 0, 1) \rangle = 1+0+0+1=2$

$e_3 = f_3 - \frac{\langle f_3, e_1 \rangle}{\langle e_1, e_1 \rangle} e_1 - \frac{\langle f_3, e_2 \rangle}{\langle e_2, e_2 \rangle} e_2 = (0, 0, 1, -1) - \frac{-1}{2} (1, 0, 0, 1) - \frac{1}{3} (-1, 1, 0, 1) = (0, 0, 1, -1) + (\frac{1}{2}, 0, 0, \frac{1}{2}) + (-\frac{1}{3}, \frac{1}{3}, 0, \frac{1}{3}) = (\frac{1}{6}, \frac{1}{3}, 1, -\frac{1}{6})$

$\langle f_3, e_1 \rangle = \langle (0, 0, 1, -1), (1, 0, 0, 1) \rangle = 0+0+0-1=-1$

$\langle e_1, e_1 \rangle = 2$

$\langle f_3, e_2 \rangle = \langle (0, 0, 1, -1), (-1, 1, 0, 1) \rangle = 0+0+0-1=-1$

$\langle e_2, e_2 \rangle = \langle (-1, 1, 0, 1), (-1, 1, 0, 1) \rangle = 1+1+0+1=3$

Jedna ortonormirana baza vektorskog prostora U je $\{(1, 0, 0, 1), (-1, 1, 0, 1), (\frac{1}{6}, \frac{1}{3}, 1, -\frac{1}{6})\}$.

5. Kako su u i v pravni date pravce $p: \frac{x-1}{2} = \frac{y-2}{1}$ i $q: y=2x$. Odrediti jednačinu ravni π koja sadrži tačku preseka pravica p i q i normalna je na pravcu π .
 Pravac π je normalna na pravcu p , pa je vektor normale $\vec{n}_\pi = (1, 3)$, što znači da je ovaj vektor vektor pravca pravce p . Dakle,

$S(x_0, y_0)$ - tačka preseka pravica p i q
 $\frac{x_0-1}{2} = \frac{y_0-2}{1}$ jer $S \in p$
 $y_0 = 2x_0$ jer $S \in q$
 $x_0-1 = 2y_0-4 = 4x_0-4$

$3x_0 = 3$
 $x_0 = 1$
 $y_0 = 2x_0 = 2$

$\eta: \frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{3}$, tj. $3x-3 = y-2$, odnosno $3x-y-1=0$

6. Нека је $A: V \rightarrow V$ линеарни оператор такав да је $V = \text{Ker } A \oplus \text{Im } A$. Докажи да је $V = \text{Ker } A^2 \oplus \text{Im } A^2$.

Нека је $v \in \text{Ker } A^2$ произвољан. Тада је $A^2(v) = 0$, тј. $A(A(v)) = 0$, па је $A(v) \in \text{Ker } A$. Међутим, како је $A(v) \in \text{Im } A$, следи да је $A(v) \in \text{Ker } A \cap \text{Im } A = \{0\}$, јер је због $V = \text{Ker } A \oplus \text{Im } A$ директна, па је $A(v) = 0$, односно $v \in \text{Ker } A$. Обиме је доказано да је $\text{Ker } A^2 \subseteq \text{Ker } A$. Обратно, ако је $v \in \text{Ker } A$, онда је $A(v) = 0$, па је $A^2(v) = A(A(v)) = A(0) = 0$, па $v \in \text{Ker } A^2$. Према томе, $\text{Ker } A \subseteq \text{Ker } A^2$, па следи да је $\text{Ker } A^2 = \text{Ker } A$.

Нека је $v \in \text{Im } A^2$. Тада је $v = A^2(u)$, за неко $u \in V$, па је $v = A(A(u))$, тј. $v \in \text{Im } A$. Дакле, доказано је да је $\text{Im } A^2 \subseteq \text{Im } A$. Обратно, нека је $v \in \text{Im } A$. Тада је $v = A(u)$, за неко $u \in V$. Како је $V = \text{Ker } A \oplus \text{Im } A$, свако је јединствено $u = u_1 + u_2$ такви да је $u_1 \in \text{Ker } A$ и $u_2 \in \text{Im } A$. Према томе, $A(u) = 0$, јер је $u_1 \in \text{Ker } A$, а $u_2 = A(w)$, за неко $w \in V$. Тада је $v = A(u) = A(u_1 + u_2) = A(u_1) + A(u_2) = 0 + A(A(w)) = A^2(w)$, па је $v \in \text{Im } A^2$. Следи да је $\text{Im } A \subseteq \text{Im } A^2$, па је $\text{Im } A^2 = \text{Im } A$. Коначно, како је $V = \text{Ker } A \oplus \text{Im } A$ и $\text{Ker } A^2 = \text{Ker } A$ и $\text{Im } A^2 = \text{Im } A$, следи да је $V = \text{Ker } A^2 \oplus \text{Im } A^2$, што је и требало доказати.